Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/1775

2026 7 20

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2026/1775

2026 m. liepos 10 d.

kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Kroatijai leidžiama gazoliui ir bešviniam benzinui, naudojamiems kaip variklių degalai, taikyti sumažintą akcizo normą

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvą 2003/96/EB, pakeičiančią Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą [1], ypač į jos 19 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) kelias savaites iki šio sprendimo priėmimo visoje Sąjungoje buvo stebimas staigus ir nuolatinis didmeninių ir mažmeninių energinių produktų kainų didėjimas, kurį lėmė geopolitiniai pokyčiai Artimuosiuose Rytuose, turėję įtakos naftos ir naftos produktų tiekimo grandinėms visame pasaulyje. Šie pokyčiai turėjo didelį neigiamą poveikį namų ūkiams, ypač pažeidžiamiems vartotojams, ir įmonėms, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, todėl kilo didelis pavojus socialinei sanglaudai, ekonominiam stabilumui ir tinkamam vidaus rinkos veikimui;

(2) 2026 m. kovo 19 d. išvadose Europos Vadovų Taryba pripažino ypatingą padėties pobūdį energijos rinkoje ir jos makroekonominį poveikį. Europos Vadovų Taryba paprašė Europos Komisijos glaudžiai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, siekiant parengti nacionalines laikinas ir tikslines priemones, kuriomis būtų sušvelnintas didelis kuro ir susijusių sąnaudų komponentų poveikis elektros energijos gamybos sąnaudoms, ir pabrėžė, kad, visų pirma, reikia koordinuoto atsako, nes konfliktas Artimuosiuose Rytuose daro tiesioginį poveikį energijos kainoms Europos piliečiams ir įmonėms;

(3) Direktyva 2003/96/EB nustatyti akcizai yra dalis galutinių Sąjungoje tiekiamų energinių produktų sąnaudų. Sumažinus akcizus iki mažesnių lygių nei toje direktyvoje išdėstyti minimalūs apmokestinimo lygiai, galima kažkiek sušvelninti energijos sąnaudų padidėjimo, kurį šiuo metu patiria valstybės narės, poveikį;

(4) Direktyvoje 2003/96/EB numatytos lankstumo priemonės leidžia valstybėms narėms, neviršijant nustatytų ribų, tikslingai ir laikinai sumažinti konkretiems energiniams produktams tenkančią mokesčių naštą. Atsižvelgiant į išskirtinį ir skubų dabartinės padėties pobūdį, būtina numatyti konkrečias ribotos trukmės lankstumo priemones, kuriomis būtų aiškiai siekiama sušvelninti energijos kainų šoko poveikį;

(5) laikinas tam tikrų energinių produktų apmokestinimo sumažinimas gali greitai palengvinti namų ūkių ir įmonių naštą, tiesiogiai sumažinant kainas galutiniams vartotojams. Dabartinėmis aplinkybėmis toks išskirtinis sumažinimas galėtų būti tinkama ir būtina priemonė dideliems ekonomikos sutrikimams, kuriuos sukėlė energijos kainų šokas, įveikti;

[1] OL L 283, 2003 10 31, p. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj.

(6) 2026 m. balandžio 2 d. raštu Kroatijos valdžios institucijos, vadovaudamosi Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, paprašė leisti taikyti sumažintas akcizo normas gazoliui ir bešviniam benzinui, naudojamiems kaip variklių degalai. Tos sumažintos akcizo normos būtų 0,2195 EUR už litrą bešvinio benzino ir 0,225 EUR už litrą gazolio mažesnės už tos direktyvos 7 straipsnyje nurodytus variklių degalams taikomus minimalius apmokestinimo lygius. Leidimo prašoma šešių mėnesių laikotarpiui;

(7) Kroatijos valdžios institucijų teigimu, taikant sumažintą akcizo normą siekiama sušvelninti dėl geopolitinės padėties išaugusių mažmeninių benzino ir gazolio kainų, tiesiogiai veikiančių tiek namų ūkius, tiek įmones, socialinį ir ekonominį poveikį;

(8) Komisija prašymą dėl leidimo peržiūrėjo ir mano, kad yra mažai tikėtina, jog jis trukdytų vidaus rinkos tinkamam veikimui. Atsižvelgiant į trumpą prašomos nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo trukmę ir išskirtines aplinkybes, susijusias su geopolitine padėtimi bei išskirtinai didele naftos rinkos kaina, manoma, kad prašoma nukrypti leidžianti nuostata, įvertinus poreikį išlaikyti Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje išvardytų konkrečių politikos tikslų, visų pirma Sąjungos aplinkos politikos, ir neatidėliotinos būtinybės užtikrinti energijos įperkamumą įmonėms ir namų ūkiams pusiausvyrą, yra tinkama ir proporcinga;

(9) todėl Kroatijai turėtų būti leista gazoliui ir bešviniam benzinui, naudojamiems kaip variklių degalai, laikinai taikyti sumažintas akcizo normas, kurios yra mažesnės už minimalius Sąjungos apmokestinimo lygius;

(10) vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnio 2 dalimi, kiekvieno pagal to straipsnio 1 dalį suteikiamo leidimo galiojimo laikotarpis turi būti griežtai apribotas. Vis dėlto, siekiant užtikrinti, kad nebūtų pakenkta būsimai galiojančios teisinės sistemos raidai, tikslinga numatyti, kad, jeigu Taryba, veikdama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 113 straipsnį arba bet kurią kitą atitinkamą SESV nuostatą, gazoliui ir bešviniam benzinui, naudojamiems kaip variklių degalai, įvestų naujus Direktyvos 2003/96/EB 7 straipsnyje nurodytus minimalius apmokestinimo lygius, kuriems tas leidimas nebūtų pritaikytas, leidimas turėtų nustoti būti taikomas tą dieną, kurią bus pradėti taikyti tie nauji minimalūs apmokestinimo lygiai;

(11) be to, netikslinis mokesčio sumažinimas susijęs su didelėmis fiskalinėmis išlaidomis ir dėl jo paprastai didėja iškastinio kuro paklausa, o tai didina pasiūlos ir paklausos disbalansą. Todėl priemonės taikymo laikotarpis turėtų būti griežtai apribotas;

(12) šiuo sprendimu nedaromas poveikis Sąjungos taisyklių, susijusių su valstybės pagalba, taikymui,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Kroatijai leidžiama sumažinti Direktyvos 2003/96/EB 7 straipsnyje nurodytus minimalius apmokestinimo lygius ne daugiau kaip 0,225 EUR už gazolio, naudojamo kaip variklių degalai, ir ne daugiau kaip 0,2195 EUR už bešvinio benzino, naudojamo kaip variklių degalai, litrą.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2026 m. rugpjūčio 1 d. iki 2027 m. sausio 31 d.

Tačiau tuo atveju, jei Taryba, veikdama pagal SESV 113 straipsnį ar bet kurią kitą atitinkamą SESV nuostatą, nustatytų Direktyvos 2003/96/EB 7 straipsnyje nurodytus naujus minimalius gazolio ir bešvinio benzino, naudojamų kaip variklių degalai, apmokestinimo lygius, kurių šio sprendimo 1 straipsniu suteiktas leidimas neatitiktų, šis sprendimas nustoja būti taikomas tą dieną, kurią bus pradėti taikyti tie nauji minimalūs apmokestinimo lygiai.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo apie jį dieną.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Kroatijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2026 m. liepos 10 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

S. HARRIS